

Vergaderjaar 2019–2020

35 450 VIII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Ontvangen 29 april 2020

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
2. de begrotingsstaat inzake het agentschap DUO van dit ministerie.

Vanwege de coronamaatregelen is op 20 april 2020 de eerste incidentele suppletoire begroting naar de Tweede Kamer verzonden. De behandeling in de Eerste- en Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft nog niet plaatsgevonden. Om deze reden is de in de begrotingsstaat opgenomen stand nog niet door de beide Kamers bekrachtigd. Vanwege de snelle opeenvolging van begrotingswetsvoorstellen, om het budgetrecht van de Staten-Generaal te waarborgen, bevat de kolom 'vastgestelde begroting' zowel de vastgestelde stand bij ontwerpbegroting als de mutaties die bij incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

I.K. van Engelshoven

De Minister van Basis- en Voorgezet Onderwijs en Media,

A.Slob

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

In deze Eerste Suppletoire Begroting van OCW zijn de effecten van besluiten van het Kabinet over de Voorjaarsnota verwerkt. Deze suppletoire wet moet dan ook in samenhang worden gezien met de Voorjaarsnota. Allereerst is de begrotingsstaat voor de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten voor de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opgenomen. Hierin wordt inzicht gegeven in de financiële wijzigingen die op (beleids)artikelniveau worden voorgesteld in de begroting voor het jaar 2020. In de Begroting 2020 van OCW stond abusievelijk een negatief bedrag bij de kapitaaluitgaven voor DUO terwijl dit een positief bedrag had moeten zijn. Dit is in de voorliggende begrotingsstaat gecorrigeerd.

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media is verantwoordelijk voor Artikel 1 (Primair onderwijs), Artikel 3 (Voortgezet onderwijs), Artikel 9 (Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid) en Artikel 15 (Media). De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is verantwoordelijk voor de overige artikelen. De verdeling van de beleidsterreinen is vastgelegd in de portefeuilleverdeling van [Kabinet Rutte III](#).

Dit onderdeel van de memorie van toelichting bestaat uit een algemeen deel en een artikelsgewijs deel. Het algemeen deel bevat een overzicht van de belangrijkste suppletoire mutaties op de OCW-begroting (paragraaf 2.1). Vervolgens wordt per beleidsartikel een overzicht van de wijzigingen gegeven, inclusief toelichting (paragraaf 2.2). Daarbij worden mutaties groter of gelijk aan onderstaande staffel toegelicht:

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting in € miljoen)	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

De toelichtingen op de uitgaven gelden ook voor de verplichtingen. Alleen indien er sprake is van een groot verschil van de verplichtingenmutaties ten opzichte van de uitgavenmutaties, wordt dit verschil apart toegelicht. Deze verschillen ontstaan bijvoorbeeld doordat er verplichtingen zijn aangegaan die niet tot een uitgavenmutatie leiden (zoals het aangaan van garantieverplichtingen in het kader van schatkistbankieren) of door regelingen waarvoor de verplichtingen dit jaar worden aangegaan terwijl de uitgaven pas volgend jaar (of in de jaren daarna) plaatsvinden.

Tabel 1 Extra comptabele tabel overzicht Coronamaatregelen (bedragen x € 1.000)

Artikel	Naam maatregel/regeling	Kamerstuk	Bedrag verplichtingen	Bedrag uitgaven	Bedrag ontvangsten
14 Cultuur	Aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector in verband met de Covid-19crisis	35.300 VIII nr.1	300.000	300.000	0

2 Het beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

In onderstaande tabel worden de belangrijkste suppletore mutaties ten opzichte van de stand begroting 2020 voor het jaar 2020 weergegeven.

Deze mutaties worden hieronder nader toegelicht.

Tabel 2 Belangrijkste suppletore uitgavenmutaties 2020 (Eerste suppletore begroting)(bedragen x € 1.000)

	Artikelnr.	Uitgaven 2020	Ontvangsten 2020
Vastgestelde begroting 2020		43.005.112	1.364.345
Belangrijkste suppletore mutaties			
1	Leerlingen- en studentenontwikkeling diverse	- 2.442	3.499
2	Tegenvaller nieuwkomers 1, 3	47.753	
3	Ontvangen relevante loon- en prijsbijstelling 91	1.162.613	
4	Eindejaarsmarge 2019 91	117.792	
5	Middelen Aanvullende Post diverse	10.277	
6	Dekking tegenvallers diverse	- 128.585	
7	Kasschuiven diverse	199.601	
8	Niet-kaderrelevante mutaties 11, 12, 91	- 156.479	53.357
9	Rente studiefinanciering 11		- 30.314
10	Overige mutaties diverse	- 5.872	12.346
Stand 1e suppletore begroting 2020	Totaal	44.249.770	1.403.233

Toelichting

1. Leerlingen- en studentenontwikkeling

De Referentieraming is de jaarlijkse raming van leerlingen- en studenten-aantallen. Uit de Referentieraming 2020 blijkt dat het aantal leerlingen en studenten per saldo aanzienlijk hoger is dan de in de begroting 2020 verwerkte aantallen. Dit komt onder andere doordat het CBS in haar bevolkingsprognose een hoger migratiesaldo raamt. Mede als gevolg hiervan is in 2020 een tegenvaller van € 10,1 miljoen te zien op de begroting, die oploopt naar € 416,8 miljoen euro in 2025. In 2020 valt de tegenvaller bijna geheel in het primair onderwijs (po). In de latere jaren zijn het vooral het hoger beroepsonderwijs (hbo), het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en het po die aanzienlijke tegenvallers laten zien.

Op de raming van de uitgaven voor studiefinanciering doet zich per saldo een meevaller voor van € 16,1 miljoen in 2020. Door de prestatiebeurstechniek in de studiefinanciering worden de hogere studentenaantallen pas later zichtbaar in tegenvallers. In latere jaren is een tegenvaller te zien oplopend tot € 31,1 miljoen in 2025.

De per saldo meevaller op de leerlingen- en studentenraming en studiefinancieringsraming in 2020 wordt ingezet om de tegenvaller op de nieuwkomersregelingen in het uitvoeringsjaar te dekken. In de jaren daarna worden de tegenvallers op de OCW-ramingen en nieuwkomersregelingen (zie punt 2) van in totaal € 510 miljoen structureel voor circa € 450 miljoen generaal gecompenseerd. OCW dekt structureel circa € 60 miljoen van de tegenvaller specifiek op de niet-bekostigingsbudgetten op de eigen

begroting (zie hiervoor punt 6). Hierdoor kunnen de onderwijsinstellingen volledig en structureel gecompenseerd worden voor de groei in leerlingen en studenten ten opzichte van de raming in het vorige jaar.

In Tabel 3 zijn de mutaties als gevolg van de nieuwe Referentieraming en de studiefinancieringsraming te zien. De bedragen voor de studiefinancieringsraming zijn een saldo van uitgaven en ontvangstenmutaties. Voor 2020 telt de uitgavenmeevaller van € 12,6 miljoen en de ontvangstenmeevaller van € 3,5 miljoen op tot een meevaller van € 16,1 miljoen.

Tabel 3 Leerlingen- en studentenontwikkeling en studiefinanciering (bedragen x € 1.000)							
Artikel	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Primair onderwijs	10.076	18.747	43.353	69.410	90.539	95.701
3	Voortgezet onderwijs	- 260	6.813	15.192	32.331	49.070	67.354
4	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	316	61.983	66.929	84.050	100.734	115.102
6	Hoger beroepsonderwijs	0	87.249	103.184	121.389	133.265	140.692
7	Wetenschappelijk onderwijs	0	23.344	15.785	11.788	5.573	- 2.054
11,12,13	Studiefinanciering (relevant)	- 16.073	15.980	- 4.284	8.502	22.193	31.138
Totaal leerlingen- en studentenontwikkeling en studiefinanciering		- 5.941	214.116	240.159	327.470	401.374	447.933

2. Tegenvaller nieuwkomers

Op de aanvullende bekostigingsregelingen voor nieuwkomers in het po en vo blijkt een hogere realisatie dan verwacht. De realisatie zal ook de komende jaren naar verwachting hoger zijn, zo blijkt ook uit de nieuwe bevolkingsprognose van het CBS. Er ontstaat hierdoor een tegenvaller op deze regelingen van € 47,8 miljoen in 2020, oplopend tot een tegenvaller van € 62,4 miljoen in 2025. De totale tegenvaller (inclusief de OCW-ramingen van punt 1) van € 510 miljoen is voor circa € 450 miljoen generaal gecompenseerd. OCW dekt structureel circa € 60 miljoen van de tegenvaller specifiek op de niet-bekostigingsbudgetten op de eigen begroting (zie hiervoor punt 6). In tabel 4 is een uitsplitsing naar po en vo te zien van de tegenvaller op de nieuwkomersregelingen.

Tabel 4 Tegenvaller nieuwkomers (bedragen x € 1.000)							
Artikel	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Primair onderwijs	21.086	21.086	21.086	21.086	21.086	21.086
3	Voortgezet onderwijs	26.667	34.894	41.309	41.309	41.309	41.309
Totaal tegenvaller nieuwkomers		47.753	55.980	62.395	62.395	62.395	62.395

3. Doorverdeling loon- en prijsontwikkeling

Het Kabinet besluit dit jaar opnieuw loon- en prijsontwikkeling (lpo) uit te keren over de departementale begrotingen, ter compensatie van stijgende lonen en prijzen. In Tabel 5 is de verdeling van de lpo over de artikelen te zien. De lpo-tranche 2020 die OCW uitkeert bedraagt in 2020 € 1.133,7 miljoen. Een deel van de lpo wordt ingehouden ter dekking van de tegenvallers als gevolg van de Referentieraming en de nieuwkomersregelingen. Dit wordt verder toegelicht onder punt 6. De uitgekeerde lpo in Tabel 5 en de ingehouden lpo in Tabel 8 tellen op tot het bedrag in Tabel 2 bij «Ontvangen relevante loon- en prijsbijstelling».

Tabel 5 Uitgekeerde relevante loon- en prijsontwikkeling tranche 2020 (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
1	Primair onderwijs	375.417	374.294	371.937	369.209	367.571
3	Voortgezet onderwijs	275.800	272.823	270.710	269.875	269.344
4	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	130.795	128.620	121.285	133.415	126.320
6	Hoger beroepsonderwijs	101.071	103.357	104.435	103.909	104.359
7	Wetenschappelijk onderwijs	145.547	148.820	151.534	153.167	155.061
8	Internationaal beleid	159	136	133	133	134
9	Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	1.311	1.196	1.220	1.178	1.178
11	Studiefinanciering	20.393	14.996	25.770	26.068	26.347
12	Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	1.313	1.283	1.264	1.237	1.213
13	Lesgelden	364	367	367	367	368
14	Cultuur	24.936	24.942	24.652	24.966	24.966
15	Media	15.012	14.844	15.213	15.292	15.363
16	Onderzoek en wetenschapsbeleid	32.740	32.463	32.356	32.342	32.323
25	Emancipatie	331	325	328	355	355
91	Nog onverdeeld	0	0	0	0	0
95	Apparaat Kerndepartement	8.463	8.716	8.681	8.680	8.557
	Totaal	1.133.652	1.127.182	1.129.885	1.140.193	1.133.459

4. Eindejaarsmarge

De eindejaarsmarge betreft het deel van de OCW-begroting dat in 2019 per saldo niet tot besteding is gekomen en bedraagt € 117,8 miljoen. Dit bedrag wordt in 2020 weer toegevoegd aan de begroting. Hiervan wordt € 23,7 miljoen ingezet voor overlopende verplichtingen die in 2019 waren gepland maar pas in 2020 tot betaling komen. Het resterende bedrag van € 94,1 miljoen wordt ingezet ter dekking van de tegenvallers op de OCW-ramingen en nieuwkomersregelingen in 2021 en verder (zie hiervoor punt 6).

5. Middelen Aanvullende Post

Er worden middelen van de Aanvullende Post overgeboekt naar de begroting van OCW. Het betreft:

G33 Aanpak werkdruk primair onderwijs

Voor de aanpak van werkdruk in het primair onderwijs is de volgende tranche overgemaakt van de Aanvullende Post naar de OCW-begroting. Het gaat om € 40,5 miljoen in 2023 en € 56 miljoen in 2024. Deze middelen zijn middels een kasschuif naar voren gehaald. Hierdoor is er in schooljaar 2020/2021 en schooljaar 2021/2022 €382 miljoen beschikbaar aan werkdruk-middelen. De nieuwe reeks wordt in Tabel 6 weergegeven. Deze reeks is inclusief het laatste restant dat nog op de Aanvullende Post staat (te weten € 40,5 miljoen in 2024 en structureel € 96,5 miljoen per 2025). Deze middelen worden afhankelijk van de evaluatie in 2020 ook ingezet voor de aanpak van werkdruk in het po.

Tabel 6 De nieuwe en oude reeks van uitgaven voor de aanpak van werkdruk in het primair onderwijs, per schooljaar (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
1	Oude reeks	333.500	333.500	333.500	333.500	430.000	430.000
1	Nieuwe reeks	333.500	381.750	381.750	333.500	335.000	430.000

Krimp middelen voortgezet onderwijs commissie Dijkgraaf

Om scholen in het vo, die de komende jaren met substantiële krimp te maken zullen hebben, te ondersteunen bij de overgangsproblematiek is vorig jaar besloten om voor 2020 en 2021 middelen op de Aanvullende Post te plaatsen. Deze middelen zijn vanaf dit jaar beschikbaar op de OCW-begroting. Om ervoor te zorgen dat scholen ook in de latere jaren kunnen worden ondersteund is onderstaande kasschuif toegepast.

Tabel 7 De incidentele middelen voor de krimp in het voortgezet onderwijs (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
3	Overboeking Aanvullende Post	10.000	15.000			
3	Kasschuif	- 7.700	- 10.460	4.540	4.540	4.540
3	Nieuwe reeks	2.300	4.540	4.540	4.540	4.540

Lerarentekort

Voor de aanpak van het lerarentekort wordt structureel € 32 miljoen beschikbaar gesteld. Dit budget is op de Aanvullende Post gereserveerd. In afwachting van een nadere uitwerking voor de besteding van deze middelen wordt het geld toegevoegd op de begroting van OCW.

6. Dekking tegenvallers

Binnen de OCW-begroting is de volgende dekking voor de ramingstegenvallers (punt 1 en 2) ingezet:

- Inzet van eindejaarsmarge (zie toelichting mutatie 4). Vanwege de grootte van dit bedrag wordt dit ook ingezet ter dekking van de tegenvallers in de latere jaren.
- Vrijval budget experiment vraagfinanciering bekostiging flexibel hoger onderwijs voor volwassenen. Naar aanleiding van de tussenevaluatie in het voorjaar van 2019 is besloten de instroom in het experiment niet te verlengen. Doordat er vanaf september 2019 geen nieuwe instroom in het experiment meer wordt toegelaten, valt er budget vrij. Het budget voor het experiment was ontvlochten uit het onderwijsbekostigingsbudget.
- Lpo over de regeerakkoordreeks op de aanvullende post (AP). De lpo over de regeerakkoordreeks voor werkdrukmiddelen die nog op de AP gereserveerd staat wordt ingezet ter dekking van de tegenvallers op de OCW-begroting.
- Subsidietaakstelling artikel 1 (Primair onderwijs). Ter dekking van een deel van het onderwijsconvenant (eind 2019) is een incidentele taakstelling op subsidies op artikel 1 (Primair onderwijs) ingeboekt. Deze subsidietaakstelling wordt vanaf 2022 structureel doorgetrokken ter dekking van de tegenvallers op de OCW begroting.
- Het grootste deel van de lpo op subsidies en overige instrumenten wordt ingehouden ter dekking van de tegenvallers op de OCW-begroting. De lpo op alle bekostiging, bijdrage aan mede-overheden, agentschappen en apparaatskosten worden wel uitgekeerd (ruim € 1,1 miljard per jaar, zie punt 3).

Vanaf 2021 resteert er nog een tegenvaller oplopend tot structureel circa € 450 miljoen. Deze tegenvaller wordt generaal gecompenseerd en aan de OCW-begroting toegevoegd.

Tabel 8 Dekking tegenvallers (bedragen x € 1.000)							
Artikel	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
91	Eindejaarsmarge	- 94.142					
6	Meevaller flexstuderen	- 5.205	- 2.375	- 4.878	- 7.133	- 8.212	- 10.000
91	Loon- en prijsbijstelling RAMiddelen van de Aanvullende Post	- 277	- 415	0	- 3.040	- 7.242	- 7.242
1	Dekking korten subsidie taakstelling onderwijsconvenant			- 10.600	- 10.600	- 10.600	- 10.600
diverse	Niet uitgekeerde relevante loon- en prijsbijstelling tranche 2020	- 28.961	- 33.369	- 33.216	- 32.915	- 32.714	- 33.049
	Totaal	- 128.585	- 36.159	- 48.694	- 53.688	- 58.768	- 60.891

7. Kasschuiven

Op de begroting worden diverse meerjarige kasschuiven doorgevoerd, om de budgetten in overeenstemming te brengen met het verwachte bestedingsritme. Zo is er besloten tot een kasschuif op het budget van de reisvoorziening in artikel 11 van € 200 miljoen van 2021 naar 2020 ter optimalisatie van het kasritme van de Staat.

In het schriftelijk overleg (Kamerstukken II 2019/20, [24724, nr. 169](#)) is aangegeven dat in het voorjaar de kasschuif ten bate van de vouchers studievoorschot zou worden gezien. De benodigde kasschuif kon echter niet worden ingepast in het Rijksbrede beeld. Dit betekent dat de (nog aangehouden) motie Rog (Kamerstukken II 2019/20, [35300 VIII, nr. 54](#)) die zich richt op het uitkeren van de voucher, niet kan worden uitgevoerd.

8. Niet-kaderrelevante mutaties

De niet-kaderrelevante mutaties hebben betrekking op de studiefinanciering. Het betreft hier een meevaller van € 227,2 miljoen op de raming van studiefinanciering. Deze meevaller wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat het aantal leners daalt, maar ook doordat de extra ontvangsten bovenop de termijnbedragen hoger zijn. Daarnaast valt ook de mutatie van de lpo uitkering op de niet-kaderrelevante budgetten onder deze post (het betreft hier € 70,7 miljoen).

9. Rente studiefinanciering

Door de lage rentestand is er een tegenvaller van € 30,3 miljoen op de geraamde renteontvangsten op studieleningen. Deze komt conform de begrotingsregels ten laste van het generale beeld.

10. Overige mutaties

Dit is een saldopost van mee- en tegenvallers en dekking binnen artikelen. Deze worden hieronder per artikel toegelicht. Het gaat in totaal om - € 5,9 miljoen op de uitgaven en € 12,3 miljoen op de ontvangsten. Daarnaast vallen de technische mutaties en overboekingen onder deze post.

3 De beleidsartikelen

3.1 Beleidsartikel 1. Primair onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 1 (Eerste suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grotting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	11.715.269	- 12.016	11.703.253	440.328	12.143.581	476.762	457.807	441.060	464.412
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> overig	11.715.269	- 12.016	11.703.253	440.328	12.143.581	476.762	457.807	441.060	464.412
Totale uitgaven	11.685.628	- 12.016	11.673.612	440.328	12.113.940	476.762	457.807	441.060	464.412
<i>waarvan</i> juridisch verplicht (%)	99,7%				99,9%				
Bekostiging	11.006.753	- 333	11.006.420	419.865	11.426.285	458.203	449.231	432.809	456.826
Hoofdbekostiging	10.687.914	- 333	10.687.581	409.635	11.097.216	447.974	439.002	422.579	446.475
Bekostiging Primair Onderwijs	10.669.933	- 333	10.669.600	407.155	11.076.755	445.449	436.429	420.189	444.123
Bekostiging Caribisch Nederland	17.981		17.981	2.480	20.461	2.525	2.573	2.390	2.352
Prestatiebox	296.187		296.187	10.230	306.417	10.229	10.229	10.230	10.351
Aanvullende bekostiging	22.652	0	22.652	0	22.652	0	0	0	0
Overig	22.652		22.652	0	22.652	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)	106.512	0	106.512	6.022	112.534	276	- 10.495	- 10.850	- 10.600
Regeling Onderwijsvoorziening jonggehandicapten	23.200		23.200	0	23.200	0	0	0	0
Nederlands onderwijs buitenland	12.600		12.600	0	12.600	0	0	0	0
Humanistisch vormend en godsdienstonderwijs	12.630		12.630	0	12.630	0	0	0	0
Overig	58.082		58.082	6.022	64.104	276	- 10.495	- 10.850	- 10.600
Opdrachten	11.296		11.296	- 8.449	2.847	87	73	213	- 317
Bijdrage aan agentschappen	33.145	0	33.145	6.251	39.396	891	893	892	895
Dienst Uitvoering Onderwijs	33.145		33.145	6.251	39.396	891	893	892	895
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	7.734	0	7.734	0	7.734	0	0	0	0
Stichting Vervangingsfonds en Participatiefonds	5.231		5.231	0	5.231	0	0	0	0
UWV	2.503		2.503	0	2.503	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	508.505	0	508.505	16.639	525.144	17.305	18.105	17.871	17.483
Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	492.391		492.391	16.793	509.184	16.518	17.006	17.006	17.006
Caribisch Nederland	16.114		16.114	- 154	15.960	787	1.099	865	477
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	11.683	- 11.683	0	0	0	0	0	125	125
Brede scholen	11.683	- 11.683	0	0	0	0	0	125	125
Ontvangsten	26.961	0	26.961	0	26.961	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletioire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 440,3 miljoen verhoogd.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget wordt per saldo met € 419,9 miljoen verhoogd. De verhoging wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- een aanpassing op basis van de nieuwe raming van het aantal leerlingen in de referentieraming 2020: € 10,1 miljoen (zie het algemene deel);
- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020: € 357,0 miljoen (zie het algemene deel);
- een ophoging van het budget voor de regeling nieuwkomers met € 21,1 miljoen als gevolg van een toename in het te verwachten aantal nieuwkomers (zie het algemene deel);
- een toename van de werkdrukkiddelen van € 20,1 miljoen door middel van een kasschuif zoals benoemd in het convenant aanpak lerarentekort.

Bijdrage aan medeoverheden

Het budget wordt per saldo met € 16,6 miljoen verhoogd. De verhoging wordt voornamelijk veroorzaakt door de doorverdeling van de loonbijstelling tranche 2020 op het budget voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (zie het algemene deel).

3.2 Beleidsartikel 3. Voortgezet onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 3 (Eerste suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting via NvW, 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	8.764.430	- 333	8.764.097	310.386	9.074.483	316.537	328.932	347.065	362.843
waarvan garantieverplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
waarvan overig	8.764.430	- 333	8.764.097	310.386	9.074.483	316.537	328.932	347.065	362.843
Totale uitgaven	8.746.746	- 333	8.746.413	310.386	9.056.799	316.527	328.922	347.005	362.783
waarvan juridisch verplicht (%)	99,3%				99,9%				
Bekostiging	8.560.277	- 9.333	8.550.944	302.641	8.853.585	316.780	329.014	346.645	362.849
Hoofdbekostiging	8.220.743	- 333	8.220.410	292.306	8.512.716	305.864	318.098	335.729	351.933
Bekostiging voortgezet onderwijs lumpsum	8.204.822	- 333	8.204.489	290.428	8.494.917	304.214	316.448	334.082	350.279
Bekostiging Caribisch Nederland	15.921	0	15.921	1.878	17.799	1.650	1.650	1.647	1.654
Prestatiebox	322.434	- 9.000	313.434	10.335	323.769	10.368	10.368	10.368	10.368
Regeling prestatiebox voortgezet onderwijs	322.434	- 9.000	313.434	10.335	323.769	10.368	10.368	10.368	10.368
Aanvullende bekostiging	17.100	0	17.100	0	17.100	548	548	548	548
Resultaatafhankelijke bekostiging vsv voor vo-scholen	17.100	0	17.100	0	17.100	548	548	548	548
Subsidies (regelingen)	81.449	9.000	90.449	- 1.850	88.599	- 1.393	- 1.187	- 686	- 586
Stichting Kennisnet (basissubsidie) PO, VO, MBO	19.240	0	19.240	0	19.240	0	0	0	0
Pilots Zomerscholen	0	9.000	9.000	0	9.000	0	0	0	0
Overige projecten	62.209	0	62.209	- 1.850	60.359	- 1.393	- 1.187	- 686	- 586
Opdrachten	6.770	0	6.770	- 84	6.686	630	580	530	0
In- en uitbesteding	6.770	0	6.770	- 84	6.686	630	580	530	0
Bijdrage aan agentschappen	52.530	0	52.530	1.529	54.059	1.510	1.515	1.516	1.520

	Ontwerpbe- grooting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Dienst Uitvoering Onderwijs	52.530		52.530	1.529	54.059	1.510	1.515	1.516	1.520
Bijdragen aan ZBO's/ RWT's	45.525	0	45.525	8.150	53.675	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000
ZBO: College voor Toetsen en Examens	4.380	0	4.380	8.410	12.790	0	0	0	0
SLOA: onderwijs ondersteunende instellingen PO/VO/BVE (incl. examens)	41.145	0	41.145	- 260	40.885	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	195	0	195	0	195	0	0	0	0
GRAZ (ECML) en PISA	195	0	195	0	195	0	0	0	0
Ontvangsten	7.391	0	7.391	0	7.391	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletioire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 310,4 miljoen verhoogd.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget wordt per saldo met € 302,6 miljoen verhoogd. Dit is grotendeels het gevolg van:

- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020: € 274,4 miljoen (zie het algemene deel);
- een ophoging van het budget voor de regeling eerste opvang nieuwkomers met € 26,7 miljoen, als gevolg van een toename in het te verwachten aantal nieuwkomers (zie het algemene deel).
- de middelen die voor krimp in het voortgezet onderwijs zijn toegekend. Door middel van een kasschuif zijn deze bedragen beschikbaar in de jaren 2020 t/m 2025. In 2020 is er € 2,3 miljoen beschikbaar.

3.3 Beleidsartikel 4. Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 4 (Eerste suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grooting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	4.413.277	- 333	4.412.944	216.201	4.629.145	173.992	- 120.692	179.520	211.439
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen		0		0		0	0	0	0
<i>waarvan</i> overig		- 333		216.201		173.992	- 120.692	179.520	211.439
Totale uitgaven	4.680.116	- 333	4.679.783	119.823	4.799.606	204.653	184.526	210.070	211.439
<i>waarvan</i> juridisch verplicht (%)	99,69%				99,7%				

	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletore begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletore begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Bekostiging	4.218.881	- 333	4.218.548	124.524	4.343.072	186.716	184.513	207.599	214.088
Hoofdbekostiging	3.673.340	- 333	3.673.007	125.070	3.798.077	171.018	174.736	191.298	205.874
Bekostiging mbo-instellingen ¹	3.600.720	- 333	3.600.387	122.172	3.722.559	168.421	172.042	188.703	203.379
Bekostiging Caribisch Nederland	7.220	0	7.220	933	8.153	632	729	630	530
Bekostiging vavo	65.400	0	65.400	1.965	67.365	1.965	1.965	1.965	1.965
Kwaliteitsafspraken	440.000	0	440.000	0	440.000	13.226	7.215	19.389	13.376
Investeringsbudget	440.000	0	440.000	0	440.000	7.215	7.215	7.365	7.365
Resultaatafhankelijk budget	0	0	0	0	0	6.011	0	12.024	6.011
Aanvullende bekostiging	105.541	0	105.541	- 546	104.995	2.472	2.562	- 3.088	- 5.162
Regionaal Investeringsfonds	23.075	0	23.075	- 100	22.975	969	1.059	- 4.591	- 7.583
Salarismix Randstadregio's	50.000	0	50.000	1.503	51.503	1.503	1.503	1.503	1.503
Regionaal Programma	30.466	0	30.466	0	30.466	0	0	0	918
Gelijke kansen	2.000	0	2.000	- 1.949	51	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)	255.647	0	255.647	81	255.728	14.059	- 3.593	- 732	- 5.852
Subsidierегeling praktijkleren	212.600	0	212.600	900	213.500				
Leven Lang Ontwikkelen	11.750	0	11.750	- 5.119	6.631	12.865	- 5.143	- 3.182	- 5.102
Actieplan Laaggeletterdheid/Tel mee met Taal	14.500	0	14.500	700	15.200	- 500	- 500	0	0
Loopbaanoriëntatie	1.275	0	1.275	2.000	3.275	0	0	0	0
Vakwedstrijden MBO	3.200	0	3.200	0	3.200	0	0	0	0
Overige subsidies	12.322	0	12.322	1.600	13.922	1.694	2.050	2.450	- 750
Opdrachten	4.990	0	4.990	1.789	6.779	675	400	0	0
In- en uitbesteding	4.990	0	4.990	1.789	6.779	675	400	0	0
Bijdrage aan agentschappen	19.334	0	19.334	- 378	18.956	506	509	506	506
Dienst Uitvoering Onderwijs	16.334	0	16.334	442	16.776	426	429	426	426
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	3.000	0	3.000	- 820	2.180	80	80	80	80
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	66.399	0	66.399	- 9.653	56.746	- 763	- 763	- 763	- 763
College voor Toetsen en Examen	6.893	0	6.893	- 6.893	0	1.407	1.407	1.407	1.407
Wet SLOA	3.273	0	3.273	- 3.053	220	- 2.170	- 2.170	- 2.170	- 2.170
SBB	56.233	0	56.233	293	56.526	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	114.865	0	114.865	3.460	118.325	3.460	3.460	3.460	3.460
RMC's	35.309	0	35.309	1.642	36.951	1.642	1.642	1.642	1.063
Educatie	60.356	0	60.356	1.818	62.174	1.818	1.818	1.818	1.818
Regionaal Programma	19.200	0	19.200	0	19.200	0	0	0	579
Ontvangsten	4.000	0	4.000	0	4.000	0	0	0	0

1 Vanaf 2018 inclusief de bekostiging van het groen mbo-onderwijs.

In de kolom "Mutaties 1^e suppletore begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 216,1 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties (€ 92 miljoen) wordt veroorzaakt door bijstelling van de verplichtingenraming bij het instrument regionaal programma omdat voor dit programma de jaren 2021 t/m 2023 in 2020 additioneel zijn verplicht.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor de bekostiging wordt per saldo met € 124,5 miljoen verhoogd. De verhoging wordt onder andere veroorzaakt door:

- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020 (zie ook algemene toelichting);
- om de beschikbare middelen voor het Regionaal Investeringsfonds in overeenstemming te brengen met het (verwachte) betalingsritme is een meerjarige kasschuif in 2020 en verder noodzakelijk.

3.4 Beleidsartikel 6. Hoger onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 6 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	3.476.868	0	3.476.868	90.399	3.567.267	183.888	201.387	216.811	228.058
Totale uitgaven	3.416.799	0	3.416.799	92.414	3.509.213	184.862	198.398	216.811	228.058
waarvan juridisch verplicht (%)	99,99%				99,99%				
Bekostiging	3.334.151	0	3.334.151	91.038	3.425.189	183.914	197.426	215.839	227.086
Hoofdbekostiging	3.193.490	0	3.193.490	86.788	3.280.278	176.696	188.395	206.316	216.312
Onderwijsdeel hbo ¹	3.096.421		3.096.421	83.853	3.180.274	173.883	185.628	203.533	212.962
Deel ontwerp en ontwikkeling	85.259		85.259	2.577	87.836	2.578	2.579	2.579	2.579
Vouchers studievoorschot			0	0	0	7	35	120	719
Bekostiging flexibel hoger onderwijs voor volwassenen	11.810		11.810	358	12.168	228	153	84	52
Prestatiebox	140.661	0	140.661	4.250	144.911	7.218	9.031	9.523	10.774
Studievoorschotmiddelen	140.661		140.661	4.250	144.911	7.218	9.031	9.523	10.774
Subsidies (regelingen)	977	0	977	0	977	0	0	0	0
Overig	977		977	0	977	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	13.766	0	13.766	1.056	14.822	344	346	346	346
Dienst Uitvoering Onderwijs	13.766		13.766	1.056	14.822	344	346	346	346
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	67.905	0	67.905	320	68.225	604	626	626	626
NWO: Praktijkgericht onderzoek hbo	53.265		53.265	0	53.265	0	0	0	0
NWO: Promotiebeurs voor leraren	10.144		10.144	0	10.144	0	0	0	0
Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)	4.496		4.496	320	4.816	604	626	626	626
Ontvangsten	1.213	0	1.213	0	1.213	0	0	0	0

¹ Inclusief de studievoorschotmiddelen voor specifieke stimulering van landelijke prioriteiten (10% van de studievoorschotmiddelen). In 2018 ook eenmalig de 90% studievoorschotmiddelen, die aanvullend tijdelijk voor één jaar onder het onderwijsdeel van de hoofdbekostiging zijn gebracht.

In de kolom "Mutaties 1e suppletoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 90,4 miljoen verhoogd.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor de bekostiging wordt per saldo met € 91,0 miljoen verhoogd. De verhoging is het gevolg van de volgende mutaties:

- de doorverdeling (€ 100,7 miljoen) van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020 (zie het algemeen deel, paragraaf 2.1);
- naar aanleiding van de tussenevaluatie (Kamerstukken II 2018/19, 31288, nr. 721) is in april 2019 besloten de instroom in het experiment vraagfinanciering flexibel hoger onderwijs voor volwassenen niet te verlengen. De hiervoor binnen het onderwijsdeel van de bekostiging gereserveerde middelen (voor 2020 € 5,2 miljoen) vallen hierdoor vrij. Dit deel wordt ingezet ter dekking van de tegenvaller op de OCW begroting. Zie toelichting in het algemene deel;
- diverse overige mutaties (met name overboekingen van en naar andere beleidsartikelen en departementen) die het budget in totaal verlagen met € 4,5 miljoen.

3.5 Beleidsartikel 7. Wetenschappelijk onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 7 (Eerste suppletore begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletore begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletore begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	5.297.994	0	5.297.994	268.744	5.566.738	233.365	228.842	226.478	222.157
waarvan garantieverplichtingen	0		0	0	0	0	0	0	0
waarvan overig	5.297.994		5.297.994	268.744	5.566.738	233.365	228.842	226.478	222.157
Totale uitgaven	5.202.998	0	5.202.998	212.955	5.415.953	233.476	228.520	226.478	222.157
waarvan juridisch verplicht (%)	99,97%				99,99%				
Bekostiging	5.172.422	100	5.172.522	210.608	5.383.130	232.448	227.492	225.450	221.129
Hoofdbekostiging	5.086.508	100	5.086.608	208.151	5.294.759	228.275	222.282	218.784	213.754
Onderwijsdeel wo ¹	2.329.860	100	2.329.960	64.688	2.394.648	90.728	84.581	81.079	75.962
Onderzoeksdeel wo	2.068.420		2.068.420	125.372	2.193.792	119.441	119.589	119.593	119.601
Deel ondersteuning geneeskundig onderwijs en onderzoek	688.228		688.228	18.091	706.319	18.106	18.112	18.109	18.106
Vouchers studievoorschot			0	0	0	0	0	3	85
Prestatiebox	85.914	0	85.914	2.457	88.371	4.173	5.210	6.666	7.375
Studievoorschotmiddelen ²	85.914		85.914	2.457	88.371	4.173	5.210	5.501	6.209
Profilering en zwaartepuntvorming ³			0	0	0	0	0	1.165	1.166
Subsidies (regelingen)	4.469	- 100	4.369	- 50	4.319	0	0	0	0
Open en online onderwijs	1.965		1.965	0	1.965	0	0	0	0
Overig	2.504	- 100	2.404	- 50	2.354	0	0	0	0
Opdrachten	2.029	0	2.029	1.643	3.672	1.000	1.000	1.000	1.000
Uitbesteding	2.029		2.029	1.643	3.672	1.000	1.000	1.000	1.000
Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties	24.078	0	24.078	754	24.832	28	28	28	28
Organisaties conform tabel 6.5	24.078		24.078	754	24.832	28	28	28	28
Ontvangsten	16	0	16	0	16	0	0	0	0

¹ Inclusief de studievoorschotmiddelen voor specifieke stimulering van landelijke prioriteiten (10% studievoorschotmiddelen). In 2018 ook eenmalig de 90% studievoorschotmiddelen, die aanvullend tijdelijk van de voor één jaar onder het onderwijsdeel van de hoofdbekostiging zijn gebracht.

2 90% van de studievoorschotmiddelen die gekoppeld zijn aan de kwaliteitsafspraken.

3 De 2%-middelen profilering en zwaartepuntvorming die conform de kwaliteitsafspraken tot en met 2022 zijn overgeheveld naar het onderwijsdeel van de hoofdbekostiging.

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 268,7 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties (€ 55,7 miljoen) wordt met name veroorzaakt door de overheveling naar de universiteiten van de NWO-onderzoeksmiddelen, de aanpassing hiervan in de bekostiging van de universiteiten wordt voor zowel de jaren 2020 en 2021 in het jaar 2020 verplicht.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor de bekostiging wordt per saldo met € 210,6 miljoen verhoogd. De verhoging is het gevolg van:

- de doorverdeling (€ 145,5 miljoen) van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020 (zie het algemeen deel, paragraaf 2.1);
- de overheveling naar universiteiten van de NWO-onderzoeksmiddelen uit enerzijds de SEO-regeling en uit anderzijds de sectorplannen bèta en techniek/natuur- en scheikunde/Social Sciences Humanities (voor 2020 in totaal € 66,6 miljoen). Dit in vervolg op het advies van de commissie van Rijn;
- diverse overige mutaties (met name overboekingen van en naar andere beleidsartikelen en departementen) die het budget in totaal verlagen met € 1,5 miljoen.

3.6 Beleidsartikel 8. Internationaal beleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 8 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)										
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	12.810		12.810	159	12.969	136	133	133	133	134
Totale uitgaven	12.830	0	12.830	159	12.989	136	133	133	133	134
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>	95,9%				95,9%					
Subsidies (regelingen)	241	0	241	10	251	10	10	10	10	10
Incidentele subsidies voor het uitwisselen van cultuur HGIS	116		116	10	126	10	10	10	10	10
Overige Incidentele subsidies	125		125		125					
Opdrachten	207	0	207	0	207	0	0	0	0	0
Beleidsonderzoek en benchmarking	100		100		100					
Incidentele Internationale activiteiten	107		107		107					
Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties	11.861	0	11.861	159	12.020	136	133	133	133	134
Duitsland Instituut Amsterdam (DIA)	803		803		803	2	3	3	3	2
Stichting Nuffic	3.826		3.826	78	3.904	77	75	75	75	76

	Ontwerpbe- grotting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begrotting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begrotting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begrotting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Nederlandse Taalunie	2.861		2.861	- 11	2.850	24	23	23	23
Europa College Brugge	30		30		30				
Unesco	20		20		20				
OESO CERI	82		82	4	86	4	4	4	4
Fulbright Center	368		368		368				
DCICC			0		0	1	1	1	1
Stichting Ons Erfdeel	185		185		185				
Nationaal Agentschap Erasmus + Onderwijs & Training	3.066		3.066	88	3.154	28	27	27	28
EU-programma's en activiteiten	20		20		20				
Netherlands house for Education and Research (Neth-ER)	600		600		600				
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	521	0	521	- 10	511	- 10	- 10	- 10	- 10
Vlaams-Nederlands huis DeBuren (Hoofdstuk 5 BuZa)	521		521	- 10	511	- 10	- 10	- 10	- 10
Ontvangsten	99	0	99	0	99				

In de kolom "Mutaties 1^e suppletioire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven.

3.7 Beleidsartikel 9. Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 9 (Eerste suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begrotting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begrotting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begrotting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	157.121	999	158.120	10.384	168.504	1.896	8.111	1.428	1.178
Totale uitgaven	167.519	999	168.518	- 14	168.504	1.896	8.111	1.428	1.178
waarvan juridisch verplicht (%)	50,43%				96,1%				
Bekostiging	35.619	2.000	37.619	3.433	41.052	5.565	7.780	1.097	1.097
Aanvullende bekostiging	35.619	2.000	37.619	3.433	41.052	5.565	7.780	1.097	1.097
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	35.619	2.000	37.619	3.433	41.052	5.565	7.780	1.097	1.097
Subsidies (regelingen)	125.329	- 1.001	124.328	- 3.300	121.028	- 3.750	250	250	0
Lerarenbeurs	78.060	- 28.500	49.560	0	49.560	0	0	0	0
Zij-instroom	29.596	20.500	50.096	2.050	52.146	250	250	250	0
Wet Beroep leraar en Lerarenregister	2.945	0	2.945	0	2.945	0	0	0	0
Regionale aanpak lerarentekort	13.000	6.000	19.000	- 4.000	15.000	- 4.000	0	0	0
Overige projecten	1.728	999	2.727	- 1.350	1.377	0	0	0	0
Opdrachten	3.635	0	3.635	- 228	3.407	0	0	0	0
Onderzoek, ramingen en communicatie	3.635		3.635	- 228	3.407	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	2.936	0	2.936	81	3.017	81	81	81	81
Dienst Uitvoering Onderwijs	2.936		2.936	81	3.017	81	81	81	81
Ontvangsten	9.000	0	9.000	0	9.000	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 10,4 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties (€ 10,4 miljoen) wordt veroorzaakt door een technische mutatie. Het gaat om een correctieboeking om aan te sluiten bij de beginstanden van 2020.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget wordt per saldo met € 3,4 miljoen verhoogd. De verhoging wordt veroorzaakt door:

- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020: € 1,2 miljoen (zie het algemene deel);
- budget dat vanuit de onderwijssectoren beschikbaar is gesteld voor Samen opleiden. Naar aanleiding van het convenant *Aanpak lerarentekort* is er voor 2020 € 2,2 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de sectoren voor Samen opleiden.

Verder wordt zichtbaar dat er met Nota van Wijziging (Kamerstukken II 2019/20, [35300 VIII, nr. 21](#)) een verschuiving van € 2 miljoen van het instrument subsidies naar het instrument bekostiging heeft plaatsgevonden.

Subsidies

Het budget wordt per saldo met € 3,3 miljoen verlaagd. De verlaging wordt grotendeels veroorzaakt door een overboeking naar het Gemeentefonds van € 4 miljoen ten behoeve van de G4 voor de aanpak van het lerarentekort.

Verder worden er binnen het instrument subsidies een aantal wijzigingen zichtbaar naar aanleiding van aangenomen amendementen bij de ontwerp-begroting: Rog (Kamerstukken II 2019/20, [35300 VIII, nr. 26](#)), Bruins (Kamerstukken II 2019/20, [35300 VIII, nr. 28](#)), Heerema (Kamerstukken II 2019/20, [35300 VIII, nr. 27](#)) en Van Meenen en Rog (Kamerstukken II 2019/20, [35300 VIII, nr. 31](#)).

3.8 Beleidsartikel 11. Studiefinanciering

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 11 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)										
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	5.221.098		5.221.098	55.146	5.276.244	- 327.987	- 168.297	- 179.055	- 151.392	
Totale uitgaven	5.221.098		5.221.098	55.146	5.276.244	- 327.987	- 168.297	- 179.055	- 151.392	
<i>waarvan</i> juridisch verplicht (%)	100%				100%					
Inkomensoverdracht	2.137.924	0	2.137.924	205.473	2.343.397	- 169.932	19.906	36.671	51.263	

	Ontwerpbe- grooting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Basisbeurs gift (R)	840.285		840.285	21.307	861.592	- 1.593	3.372	7.921	12.582
Aanvullende beurs gift (R)	674.557		674.557	17.356	691.913	19.495	28.605	35.730	42.209
Reisvoorziening gift (R)	542.961		542.961	149.459	692.420	- 205.176	- 29.838	- 24.844	- 21.463
Caribisch Nederland gift (R)	3.210		3.210	156	3.366	153	164	165	165
Overige uitgaven (R)	76.911		76.911	17.195	94.106	17.189	17.603	17.699	17.770
Leningen	2.965.119	0	2.965.119	- 153.454	2.811.665	- 161.199	- 191.358	- 218.906	- 205.851
Basisbeurs prestatiebeurs (NR)	- 608.035		- 608.035	51.836	- 556.199	91.409	68.450	41.769	44.797
Aanvullende beurs prestatiebeurs (NR)	115.192		115.192	- 14.793	100.399	- 11.590	- 14.708	- 17.630	- 20.449
Reisvoorziening (NR)	98.339		98.339	32.660	130.999	31.474	33.832	33.962	32.076
Rentedragende lening (NR)	2.924.417		2.924.417	- 183.116	2.741.301	- 225.471	- 234.083	- 234.621	- 221.896
Collegedekrediet (NR)	353.529		353.529	- 31.961	321.568	- 39.052	- 37.801	- 36.897	- 36.142
Leven lang leren krediet (NR)	45.000		45.000	- 9.000	36.000	- 8.000	- 6.000	- 4.000	- 2.000
Overige uitgaven (NR)	36.677		36.677	920	37.597	31	- 1.048	- 1.489	- 2.237
Bijdrage aan agentschappen	118.055	0	118.055	3.127	121.182	3.144	3.155	3.180	3.196
Dienst Uitvoering Onderwijs	118.055		118.055	3.127	121.182	3.144	3.155	3.180	3.196
Ontvangsten	936.149	0	936.149	9.527	945.676	- 38	- 13.936	- 39.362	- 54.416
Ontvangsten (R)	139.535	0	139.535	- 43.830	95.705	- 52.389	- 64.890	- 73.682	- 69.134
Ontvangen rente (R)	89.518		89.518	- 30.314	59.204	- 38.013	- 49.643	- 61.491	- 56.982
Overige ontvangsten (R)	50.017		50.017	- 13.516	36.501	- 14.376	- 15.247	- 12.191	- 12.152
Ontvangsten (NR)	796.614	0	796.614	53.357	849.971	52.351	50.954	34.320	14.718
Terugontvangen hoofdsom (NR)	796.614		796.614	53.357	849.971	52.351	50.954	34.320	14.718

Toelichting: R = relevant, NR = niet-relevant

In de kolom "Mutaties 1^e suppletioire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Toelichting instrumenten (algemeen):

Het onderscheid relevant en niet-relevant is in onderstaande toelichting als uitgangspunt genomen. Relevant betekent relevant voor het begrotings-tekort/EMU-saldo. De relevante uitgaven worden hoofdzakelijk gevormd door studiefinanciering die meteen als gift wordt toegekend en door de omzetting van uitgekeerde prestatiebeurs in gift (na behalen van het diploma binnen 10 jaar). Onder de niet-relevante uitgaven vallen vooral de betalingen van prestatiebeurzen (zolang die nog niet omgezet zijn in een gift) en verstrekte rentedragende leningen.

De relevante ontvangsten worden vooral gevormd door de ontvangen rente op verstrekte studieleningen. De niet-relevante ontvangsten betreffen hoofdzakelijk aflossingen op de hoofdsom van rentedragende leningen.

Toelichting mutaties:

Uitgaven

De totale uitgaven op artikel 11 worden met € 55,1 miljoen naar boven bijgesteld. Het betreft een bijstelling van de inkomensoverdrachten naar boven van € 205,5 miljoen, een bijstelling omlaag van de leningen met € 153,5 miljoen en een bijstelling omhoog van het budget voor de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) met € 3,1 miljoen. Hieronder wordt per instrument toegelicht hoe de bijstellingen tot stand zijn gekomen.

Toelichting per instrument:

Inkomensoverdrachten

De relevante uitgaven worden met € 205,5 miljoen verhoogd. Dit bestaat uit de volgende elementen:

- de basisbeurs wordt per saldo met € 21,3 miljoen verhoogd. Dit betreft met name de bijstelling omhoog van € 10,5 miljoen op de omzettingen. In het mbo zijn de omzettingen lager dan geraamd (€ 9,2 miljoen). In het ho zijn de omzettingen € 19,7 miljoen hoger dan geraamd. Daarnaast zijn de uitgaven aan basisbeurs die direct als gift uitgekeerd wordt in het mbo € 8,0 miljoen en in het ho € 3,0 miljoen hoger, als gevolg van een hoger dan geraamd aantal studenten;
- de relevante uitgaven aan de aanvullende beurs worden per saldo met € 17,4 miljoen verhoogd. De uitgaven aan aanvullende beurs die direct als gift wordt uitgekeerd zijn, als gevolg van de hogere referentieraming, omhoog bijgesteld met € 10,3 miljoen. Verder betreft dit hogere omzettingen dan geraamd (€ 7,1 miljoen);
- de reisvoorziening wordt per saldo met € 149,5 miljoen verhoogd. Hier liggen de volgende verklaringen aan ten grondslag:
  - er is besloten tot een kasschuif van € 200 miljoen van 2021 naar 2020 ter optimalisatie van het kasritme van de Staat;
  - de ov-toekenningen zijn met € 24,6 miljoen naar beneden bijgesteld. Dit betreft een tegenboeking waarmee voorkomen wordt dat de waarde van de ov-kaart dubbel geboekt wordt (enerzijds door toekenning aan de student, anderzijds door de betaling aan de ov-bedrijven). Doordat het een tegenboeking betreft, betekent deze negatieve mutatie dus eigenlijk een hoger bedrag aan toekenningen. Dit wordt veroorzaakt door hoger geraamde aantallen in de referentieraming;
  - de omzettingen van prestatiebeurs in gift zijn per saldo met € 15,3 miljoen omlaag bijgesteld op basis van realisatiegegevens;
  - het budget kosten ov-contract is naast de kasschuif nog met € 10,7 miljoen verlaagd. Dit is met name het gevolg van lagere gemiddelde prijzen dan geraamd.
- de relevante overige uitgaven worden per saldo met € 17,2 miljoen verhoogd op basis van realisatiegegevens. Dit betreffen hogere dan geraamde kwijtscheldingen;
- het budget voor Caribisch Nederland is met € 0,2 miljoen verhoogd op basis van realisatiegegevens.

Leningen

De niet-relevante uitgaven worden per saldo met € 153,5 miljoen verlaagd. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- de niet-relevante uitgaven aan de basisbeurs worden met € 51,8 miljoen omhoog bijgesteld. Dit betreft allereerst de toekenningen prestatiebeurs. Deze worden omhoog bijgesteld met € 85,3 miljoen vanwege de hogere aantallen studenten, met name in het beroepsonderwijs. Tevens bevat deze post de tegenboeking van de omzettingen van prestatiebeurs in gift. Dit budget is met € 15,5 miljoen omlaag bijgesteld. Tot slot zijn de omzettingen naar lening met € 18,0 miljoen naar beneden bijgesteld;
- de niet-relevante uitgaven aanvullende beurs zijn met € 14,8 miljoen naar beneden bijgesteld. Enerzijds is dit een bijstelling omlaag van € 2,0 miljoen van de toekenningen aanvullende beurs als prestatiebeurs. De omzettingen van prestatiebeurs naar gift, die hier tegen geboekt worden, worden omlaag bijgesteld met € 7,1 miljoen (dit betreffen dus meer omzettingen in gift). De omzettingen naar lening, die hier worden tegen geboekt, zijn omlaag bijgesteld met € 5,7 miljoen;

- de niet-relevante uitgaven aan het OV worden met € 32,7 miljoen naar boven bijgesteld. Het grootste gedeelte hiervan, € 23,7 miljoen, is het gevolg van hogere aantallen studenten. Daarnaast zijn de omzettingen naar gift lager (€ 15,3 miljoen; zie daarvoor Reisvoorziening relevant hierboven) wat betekent dat er minder dan geraamde omzettingen tegen worden geboekt op deze post. Dat betekent hier een bijstelling omhoog. Tot slot zijn de omzettingen naar lening juist met € 6,3 miljoen omlaag bijgesteld;
- de uitgaven op de post rentedragende lening (NR) zijn per saldo verlaagd met € 183,1 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere aantallen leners dan verwacht;
- de uitgaven aan het collegegeldkrediet zijn verlaagd met € 32,0 miljoen. Deze bijstelling komt, evenals bij de rentedragende lening, door de relatieve daling van de aantallen studenten die er naar verwachting gebruik van gaan maken;
- het budget voor het levenlanglerenkrediet wordt met € 9,0 miljoen omlaag bijgesteld op basis van realisatiegegevens;
- niet-relevante overige uitgaven: de niet-relevante overige uitgaven zijn met € 0,9 miljoen omhoog bijgesteld op basis van realisatiegegevens.

Bijdrage aan agentschappen

Het budget voor de Dienst Uitvoering Onderwijs wordt per saldo met € 3,1 miljoen verhoogd.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget wordt met € 9,5 miljoen verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door een daling van de relevante ontvangsten van € 43,8 miljoen en een stijging van de niet-relevante ontvangsten met € 53,4 miljoen.

- De relevante ontvangsten worden omlaag bijgesteld met € 43,8 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door:
  - rente ontvangsten: deze post is met € 30,3 miljoen verlaagd. Dit betreft lagere rente ontvangsten als gevolg van de lage rente.
  - overige ontvangsten: deze post is met € 13,5 miljoen verlaagd; Grotendeels (€ 9,4 miljoen) op basis van realisatiegegevens. Ook spelen lagere OV-ontvangsten een rol van € 4,1 miljoen (met name boete opbrengsten als gevolg van de maatregelen rondom het verminderen van het aantal boetes op de OV-kaart).
- De niet-relevante ontvangsten worden omhoog bijgesteld met € 53,4 miljoen op basis van realisatiegegevens. Dit is met name het gevolg van hogere dan verwachte extra ontvangsten (ontvangsten bovenop de reguliere termijnontvangsten).

3.9 Beleidsartikel 12. Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 17 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 12 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting via 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting 2020 (4)	Stand 1e supplettoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	77.439	0	77.439	- 2.563	74.876	- 3.354	- 3.651	- 3.843	- 3.647
Totale uitgaven	77.439	0	77.439	- 2.563	74.876	- 3.354	- 3.651	- 3.843	- 3.647
<i>waarvan</i> juridisch verplicht (%)	100%				100%				

	Ontwerpbe- grotting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Inkomensoverdracht	71.987	0	71.987	395	72.382	- 396	- 693	- 885	- 689
Tegemoetkoming lerarenopleiding (tlo) (R)	3.611		3.611	298	3.909	298	298	298	298
Deeltijd vo (R)	2.238		2.238	359	2.597	359	359	359	359
Volwassenenonderwijs (vavo) (R)	6.181		6.181	- 1.269	4.912	- 1.250	- 1.201	- 1.167	- 1.132
Meerderjarige scholieren vo (R)	56.400		56.400	1.102	57.502	294	- 94	- 421	- 363
Meerderjarige scholieren vso (R)	3.557		3.557	- 95	3.462	- 97	- 55	46	149
Leningen	3.025	0	3.025	- 3.025	0	- 3.025	- 3.025	- 3.025	- 3.025
STOEB/ALR (NR)	3.025		3.025	- 3.025	0	- 3.025	- 3.025	- 3.025	- 3.025
Bijdrage aan agentschappen	2.427	0	2.427	67	2.494	67	67	67	67
Dienst Uitvoering Onderwijs (R)	2.427		2.427	67	2.494	67	67	67	67
Ontvangsten	3.872	0	3.872	- 593	3.279	- 610	- 611	- 604	- 581
Minderjarige deelnemers bol (R)	0		0	0	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming lerarenopleiding en deeltijd vo (R)	215		215	112	327	112	112	112	112
Meerderjarige scholieren v(s)o en vavo (R)	3.657		3.657	- 705	2.952	- 722	- 723	- 716	- 693

Toelichting: R = relevant, NR = niet-relevant

In de kolom "Mutaties 1^e suppletioire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Uitgaven

De uitgaven aan de WTOS worden per saldo met € 2,6 miljoen verlaagd. Dit betreft een bijstelling omhoog van € 0,4 miljoen op de inkomensoverdrachten en een bijstelling omlaag van € 3,0 miljoen op de leningen. Hieronder zal per instrument worden toegelicht wat de oorzaken van de bijstellingen zijn.

Toelichting per instrument:

Inkomensoverdracht

De raming wordt per saldo met € 0,4 miljoen verhoogd. Dit is op basis van realisatiegegevens.

Leningen

De niet relevante uitgaven aan de WTOS worden per saldo met € 3,0 miljoen verlaagd waardoor deze post op 0 uitkomt. Dit betreft de post STOEB/ALR. Deze post wordt vanaf 2019 verantwoord op artikel 11 (Studiefinanciering). Het betreft een verschuiving van kortlopende vorderingen (vanwege teveel uitbetaalde WTOS die terugbetaald dient te worden) naar langlopende vorderingen. De kortlopende vorderingen worden dan omgezet in een lening die verantwoord wordt op, en onder de terugbetaalvoorwaarden valt van, artikel 11.

Bijdrage aan agentschappen

Het budget voor de Dienst Uitvoering Onderwijs wordt per saldo met € 0,1 miljoen verhoogd.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget wordt met € 0,6 miljoen verlaagd op basis van realisatiegegevens.

3.10 Beleidsartikel 13. Lesgeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 13 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting 2020 (4)	Stand 1e supplettoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	13.416	0	13.416	364	13.780	367	367	367	368
Totale uitgaven	13.416	0	13.416	364	13.780	367	367	367	368
waarvan juridisch verplicht (%)	100%				100%				
Bijdrage aan agentschappen	13.416	0	13.416	364	13.780	367	367	367	368
Dienst Uitvoering Onderwijs	13.416		13.416	364	13.780	367	367	367	368
Ontvangsten	226.628		226.628	17.608	244.236	15.680	15.613	16.091	16.887

In de kolom "Mutaties 1^e supplettoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bijdrage aan agentschappen

Het budget voor de Dienst Uitvoering Onderwijs wordt per saldo met € 0,4 miljoen verhoogd.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget wordt met € 17,6 miljoen verhoogd. Het aantal mbo studenten in de referentieraming is gestegen waardoor de ontvangsten op het lesgeld ook stijgen.

3.11 Beleidsartikel 14. Cultuur

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 19 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 14 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)										
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Stand vast- gestelde ISB (4)	Mutaties 1e supplettoire begroting 2020 (5)	Stand 1e supplettoire begroting 2020 (6)=(4+5)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	2.353.015	- 1.022	2.351.993	2.651.993	26.790	2.678.783	26.864	11.754	11.567	68.803
waarvan garantieverplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
waarvan overige verplichtingen	2.353.015	- 1.022	2.351.993	2.651.993	26.790	2.678.783	26.864	11.754	11.567	68.803
Uitgaven	1.005.094	- 1.022	1.004.072	1.304.072	- 32.976	1.271.096	41.117	26.027	25.841	25.981
waarvan juridisch verplicht	97,0%				97,0%		97,4%			

	Ontwerpbe- grotting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Stand vast- gestelde ISB (4)	Mutaties 1e suppletoire begroting 2020 (5)	Stand 1e suppletoire begroting 2020 (6)=(4+5)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Bekostiging	851.217	0	851.217	1.121.217	- 38.574	1.082.643	38.764	24.114	24.428	24.593
Culturele basisinfrastructuur	455.571	0	455.571	675.571	12.381	687.952	13.691	13.711	13.712	13.877
Vierjaarlijkse instellingen	249.748	0	249.748	399.748	6.329	406.077	7.813	7.861	7.862	8.027
Vierjaarlijkse fondsen	205.823	0	205.823	275.823	6.052	281.875	5.878	5.850	5.850	5.850
Erfgoedwet	128.614	0	128.614	128.614	2.693	131.307	14.693	293	293	293
Huisvesting	87.208	0	87.208	87.208	1.437	88.645	13.437	- 963	- 963	- 963
Beheer en onderhoud collecties	41.406	0	41.406	41.406	1.256	42.662	1.256	1.256	1.256	1.256
Wet stelsel openbare bibliotheekvoorziening	49.786	0	49.786	49.786	- 48.629	1.157	1.162	1.162	1.162	1.162
Stelseltaken openbare bibliotheekvoorzieningen	23.101	0	23.101	23.101	- 22.564	537	536	536	536	536
Digitale openbare bibliotheek	14.674	0	14.674	14.674	- 14.333	341	347	347	347	347
Bibliotheekvoorziening leesgehandicapten	12.011	0	12.011	12.011	- 11.732	279	279	279	279	279
Monumentenzorg	174.241	0	174.241	224.241	- 6.042	218.199	8.186	7.573	7.407	7.407
Archieven incl. Regionale Historische Centra	25.938	0	25.938	25.938	612	26.550	627	627	627	627
Flankerend beleid huisvesting	6.573	0	6.573	6.573	108	6.681	108	108	108	108
Cultuureducatie met Kwaliteit	10.494	0	10.494	10.494	303	10.797	297	640	1.119	1.119
Subsidies (regelingen)	93.845	- 1.022	92.823	122.823	766	123.589	1.215	815	315	315
Verbreden inzet cultuur	16.716	- 1.022	15.694	15.694	200	15.894	400	0	0	0
Internationaal cultuurbeleid (incl. HGIS)	9.005	0	9.005	9.005	0	9.005	0	0	0	0
Programma leesbevordering	3.350	0	3.350	3.350	500	3.850	500	500	0	0
Creatieve Industrie	1.975	0	1.975	1.975	0	1.975	0	0	0	0
Monumentenzorg	138	0	138	138	3.039	3.177	0	0	0	0
Erfgoed en fysieke leefomgeving	1.000	0	1.000	1.000	0	1.000	0	0	0	0
Specifiek cultuurbeleid	61.661	0	61.661	91.661	- 2.973	88.688	315	315	315	315
Opdrachten	14.843	0	14.843	14.843	1.712	16.555	40	0	0	0
Beleidsonderzoek evaluaties en kennisbasis	2.026	0	2.026	2.026	- 292	1.734	15	- 25	- 25	- 25
Monumentenzorg	3.717	0	3.717	3.717	2.864	6.581	0	0	0	0
Archeologie	4.393	0	4.393	4.393	- 388	4.005	0	0	0	0
Erfgoed en fysieke leefomgeving	2.500	0	2.500	2.500	- 130	2.370	0	0	0	0
Overige opdrachten	2.207	0	2.207	2.207	- 342	1.865	25	25	25	25
Bijdrage aan agentschappen	42.340	0	42.340	42.340	3.050	45.390	1.049	1.049	1.049	1.049
Nationaal Archief	28.862	0	28.862	28.862	2.798	31.660	802	802	802	802
Nationaal Archief Programma	13.478	0	13.478	13.478	252	13.730	247	247	247	247
Bijdrage aan (inter-)organisaties	2.849	0	2.849	2.849	70	2.919	49	49	49	24
Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties	2.849	0	2.849	2.849	70	2.919	49	49	49	24
Ontvangsten	494	0	494	494	0	494	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingenraming wordt met € 26,8 miljoen verhoogd, terwijl de uitgavenraming juist wordt verlaagd met bijna € 33 miljoen. De verplichtingenraming gaat dus ten opzichte van de kasraming met bijna € 60 miljoen omhoog. De oorzaak hiervan is de loon- en prijsbijstelling 2020 voor de culturele basisinfrastructuur: in 2020 wordt de hiermee samenhangende financiële verplichting niet alleen aangegaan voor het jaar 2020, maar ook voor de nieuwe culturele basisinfrastructuur in de periode 2021-2024.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor de culturele basisinfrastructuur groeit per saldo met € 12,4 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de toevoeging van middelen voor loon- en prijsbijstelling.

Het budget voor de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorziening wordt op dit begrotingsartikel per saldo met € 48,6 miljoen verlaagd. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de overboeking van middelen die bestemd zijn voor de KB naar begrotingsartikel 16 (Onderzoek en Wetenschapsbeleid). De middelen worden overgeboekt omdat de KB via dat begrotingsartikel wordt gesubsidieerd.

Eigen vermogen Nationaal Archief

Het eigen vermogen van een baten-lastenagentschap is op basis van de agentschapsregeling gebonden aan een maximumomvang van 5% van de gemiddelde jaaromzet, berekend over de laatste drie jaar. Een surplus aan eigen vermogen vervalt aan de eigenaar. Om die reden is door het Nationaal Archief het surplus aan eigen vermogen ultimo 2019 van € 0,1 miljoen aan het moederdepartement OCW teruggestort.

3.12 Beleidsartikel 15. Media

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 20 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 15 (Eerste suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	1.023.125	0	1.023.125	27.358	1.050.483	27.690	26.559	27.138	11.059
Totale uitgaven	1.023.125	0	1.023.125	27.358	1.050.483	27.690	26.559	27.138	11.059
waarvan juridisch verplicht (%)	98,3%				98,3%				
Bekostiging	1.009.493	0	1.009.493	13.143	1.022.636	22.376	21.247	21.827	5.772
Publieke Omroep (omroepinstellingen)	893.658	0	893.658	42.117	935.775	51.462	49.655	44.659	44.539
Landelijke publieke omroep	736.205		736.205	49.503	785.708	49.445	47.638	42.642	42.522
Regionale omroep	157.453		157.453	- 7.386	150.067	2.017	2.017	2.017	2.017
Beheertaken landelijke publieke omroep	39.880	0	39.880	543	40.423	543	543	543	543
Stichting Omroep Muziek	16.484		16.484	224	16.708	224	224	224	224
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (NIBG)	23.396		23.396	319	23.715	319	319	319	319
Dotaties, bijdragen publieke omroep	18.894	0	18.894	- 4.865	14.029	- 4.917	- 4.974	- 5.018	- 5.018
Stimuleringsfonds voor de Journalistiek	2.190		2.190	30	2.220	30	30	30	30
Onderzoeksjournalistiek (RA- middelen)	5.138		5.138	- 5.138	0	- 5.138	- 5.138	- 5.138	- 5.138
Filmfonds van de omroep en Telefilm (CoBO)	8.399		8.399	197	8.596	145	88	44	44
Mediawijsheid Expertisecentrum (Bewust mediagebruik)	1.558		1.558	23	1.581	23	23	23	23
Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO)	1.609		1.609	23	1.632	23	23	23	23

	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Dotatie/onttrekking Algemene Mediareserve	56.281		56.281	- 24.663	31.618	- 24.723	- 23.988	- 18.368	- 34.303
Overige bekostiging media	780		780	11	791	11	11	11	11
Subsidies (regelingen)	8.411	0	8.411	14.151	22.562	5.250	5.248	5.249	5.249
Subsidies	8.411		8.411	14.151	22.562	5.250	5.248	5.249	5.249
Opdrachten	442	0	442	0	442	0	0	0	0
Opdrachten	442		442		442				
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	4.718	0	4.718	64	4.782	64	64	62	38
Commissariaat voor de Media	4.718		4.718	64	4.782	64	64	62	38
Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties	61	0	61	0	61	0	0	0	0
European Audiovisual Observatory	61		61		61				
Ontvangsten	147.854	0	147.854	12.346	160.200	12.846	11.346	11.846	- 4.304

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 27,4 miljoen verhoogd. Deze verhoging hangt samen met de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor bekostiging wordt per saldo met € 13,1 miljoen verhoogd. De verhoging wordt veroorzaakt door:

- toevoeging van de loon en prijsbijstelling tranche 2020 (€ 14,9 miljoen, zie het algemene deel);
- overboeking van de compensatie tegenvallende Ster inkomsten van dotatie/ onttrekking Algemene Mediareserve (AMr) (- € 40,0 miljoen) naar de Landelijke Publieke Omroep (€ 40,0 miljoen);
- overboeking van de Regionale Omroep voor Samenwerkingsprojecten Regionale Omroepen naar subsidies (- € 8,9 miljoen);
- overboeking van de Regeerakkoordmiddelen onderzoeksjournalistiek van bekostiging naar subsidies (- € 5,2 miljoen);
- een dotatie aan de AMr als gevolg van de hogere, aangepaste raming van de reclameopbrengsten in de mediabegrotingsbrief 2020 (€ 12,3 miljoen).

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 14,1 miljoen verhoogd. De verhoging wordt veroorzaakt door:

- een overboeking van de Regeerakkoordmiddelen onderzoeksjournalistiek van bekostiging naar subsidies (€ 5,2 miljoen). Een deel van deze middelen (€ 3,5 miljoen) wordt eenmalig ingezet ter dekking van het tijdelijke steunfonds lokale informatievoorziening;
- overboeking van Samenwerkingsprojecten Regionale Publieke omroepen (€ 8,9 miljoen).

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget wordt met € 12,3 miljoen verhoogd. Hiermee wordt de raming aangepast aan de raming van de reclameopbrengsten in de mediabegrotingsbrief 2020. Zoals bekend staan de reclameopbrengsten door de Coronacrisis onder druk, een betrouwbare inschatting van de precieze gevolgen is echter nog moeilijk te maken. Die onzekerheid blijkt ook uit de sterk uiteenlopende scenario's van de Ster. De gebruikelijke systematiek is om de raming uit de mediabegrotingsbrief gedurende het lopende jaar niet aan te passen. Gezien de huidige situatie zal dit jaar mogelijk van die gebruikelijke systematiek moeten worden afgeweken.

Dotatie Algemene Mediareserve

De Algemene Mediareserve (AMr) wordt op basis van de huidige ramingen eind 2020 gedoteerd met € 31,6 miljoen. Overige uitgaven en mutaties rechtstreeks uit de AMr zijn geraamd op – € 35,7 miljoen .

Tabel 21 Raming ontwikkeling liquiditeit AMr (bedragen x € 1.000)

Saldo AMr per 01-01-2020	56.511
Uitgaven en overige mutaties	- 35.700
Via begroting aan AMr toegevoegd (incl. hoger Sterinkomsten)	31.618
Verwacht saldo AMr per 31-12-2020	52.429

3.13 Beleidsartikel 16. Onderzoek en wetenschapsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 22 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 16 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting 2020 (4)	Stand 1e supplettoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	1.213.270	0	1.213.270	7.889	1.221.159	- 21.601	- 21.777	- 23.567	- 23.616
waarvan garantieverplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
waarvan overig	1.213.270	0	1.213.270	0	1.221.159	0	0	0	0
Totale uitgaven	1.172.446	0	1.172.446	7.889	1.180.335	- 21.601	- 21.777	- 23.567	- 23.616
waarvan juridisch verplicht (%)	99,8%				99,8%				
Bekostiging	1.049.574	0	1.049.574	4.895	1.054.469	- 23.279	- 23.455	- 25.245	- 25.294
Hoofdbekostiging	658.529	0	658.529	- 2.367	656.162	- 25.239	- 24.415	- 25.360	- 25.379
<i>NWO-wet en WHW</i>									
NWO	521.225	0	521.225	- 58.394	462.831	- 30.214	- 29.373	- 30.349	- 30.368
KNAW	89.525	0	89.525	2.961	92.486	2.954	2.948	2.961	2.961
KB	47.779	0	47.779	53.066	100.845	2.021	2.010	2.028	2.028
Aanvullende bekostiging	391.045	0	391.045	7.262	398.307	1.960	960	115	85
NWO Talentedontwikkeling	165.885	0	165.885	0	165.885	0	0	0	0
NWO STW	8.000	0	8.000	0	8.000	0	0	0	0
NWO Grootschalige researchinfrastructuur	55.380	0	55.380	0	55.380	0	0	0	0
Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek	26.133	0	26.133	3.292	29.425	45	45	0	0
Poolonderzoek	3.147	0	3.147	0	3.147	0	0	0	0
Caribisch Nederland	2.500	0	2.500	0	2.500	0	0	0	0

	Ontwerpbe- grotting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletioire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
NWO NWA	130.000	0	130.000	3.970	133.970	1.915	915	115	85
Subsidies (regelingen)	25.815	0	25.815	- 1.885	23.930	- 24	- 24	- 24	- 24
Stichting NLBIF	550	0	550	0	550	0	0	0	0
Naturalis Biodiversity Center	6.265	0	6.265	0	6.265	0	0	0	0
BPRC	9.608	0	9.608	0	9.608	0	0	0	0
NCWT/NEMO	3.366	0	3.366	0	3.366	0	0	0	0
STT	221	0	221	0	221	0	0	0	0
Stichting AAP	1.032	0	1.032	0	1.032	0	0	0	0
Nationale coördinatie	4.773	0	4.773	- 1.885	2.888	- 24	- 24	- 24	- 24
Opdrachten	340	0	340	0	340	0	0	0	0
opdrachten	340	0	340	0	340	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	842	0	842	198	1.040	21	21	21	21
Dienst Uitvoering Onderwijs	2	0	2	0	2	0	0	0	0
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	840	0	840	198	1.038	21	21	21	21
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	95.875	0	95.875	4.681	100.556	1.681	1.681	1.681	1.681
EMBC	941	0	941	169	1.110	269	299	300	375
EMBL	5.227	0	5.227	0	5.227	0	0	0	0
ESA	31.065	0	31.065	1.681	32.746	1.681	1.681	1.681	1.681
CERN	46.168	0	46.168	3.539	49.707	259	44	43	0
ESO	9.902	0	9.902	- 821	9.081	- 641	- 456	- 456	- 456
NTU/INL	2.572	0	2.572	113	2.685	113	113	113	81
Ontvangsten	101	0	101	0	101	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletioire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 7,8 miljoen verhoogd. Deze verhoging hangt samen met de uitgavenmutaties hieronder.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor bekostiging wordt per saldo met € 4,9 miljoen verhoogd. Deze verhoging is een gevolg van onder meer de volgende mutaties:

- Overheveling van NWO-onderzoekmiddelen naar universiteiten voor enerzijds de SEO-regeling en anderzijds de sectorplannen bèta en techniek/natuur- en scheikunde en Social Sciences Humanities. Dit in opvolging van het advies van de commissie van Rijn;
- Verhoging van het KB budget met € 50,9 miljoen voor de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorziening. Vanuit Cultuur worden de middelen overgeboekt omdat de KB via artikel 16 wordt gesubsidieerd;
- Het toevoegen van de loon- en prijsbijstelling (€ 31,1 miljoen) (zie de toelichting in het algemene deel).

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 1,8 miljoen verlaagd.

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Het budget voor (inter-)nationale organisaties wordt per saldo met € 4,7 miljoen verhoogd.

3.14 Beleidsartikel 25. Emancipatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 23 Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 25 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting 2020 (4)	Stand 1e supplettoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	5.626	0	5.626	- 1.951	3.675	- 1.462	- 1.024	- 399	147
Uitgaven	15.167	0	15.167	- 970	14.197	- 793	- 361	58	147
waarvan juridisch verplicht	78,5%				82,8%				
Bekostiging	8.447	0	8.447	266	8.713	260	263	266	266
Kennisinfrastructuur	8.447	0	8.447		8.713	260	263	266	266
Gender- en LHBTI-gelijkheid	8.447		8.447	266	8.713				
Subsidies (regelingen)	3.287	0	3.287	- 208	3.079	- 19	0	0	0
Subsidieregeling emancipatie 2011	78	0	78	0	78	0	0	0	0
LHBTI	78		78		78				
Subsidieregeling Gender- en LHBTI- gelijkheid 2017-2022	3.209		3.209	- 208	3.001	- 19			
Opdrachten	1.205	0	1.205	- 140	1.065	0	0	0	0
Gender- en LHBTI-gelijkheid	1.205		1.205	- 140	1.065				
Bijdrage aan medeoverheden	2.228	0	2.228	- 888	1.340	- 1.034	- 624	- 208	- 119
Gemeentefonds BZK	2.228	0	2.228		1.340	- 1.034	- 624	- 208	- 119
Gender- en LHBTI-gelijkheid	2.228		2.228	- 888	1.340				
Ontvangsten	0	0	0		0				

In de kolom «Mutaties 1^e supplettoire begroting 2020» worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 1,9 miljoen verlaagd.

Uitgaven

De uitgaven worden met €0,9 miljoen verlaagd.

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget is met € 0,2 miljoen verhoogd.

Subsidie

Het budget is met € 0,2 miljoen verlaagd.

Bijdragen aan medeoverheden

Een bedrag van € 0.7 miljoen is overgeboekt naar het gemeentefonds. Voor het programma 'Regenboogsteden 2019-2022' is een bedrag van €0,4 miljoen overgeboekt. Ten behoeve van het programma 'Veilige steden

2019-2021' en een bedrag van € 0,3 miljoen is overgeboekt. Een bedrag van € 0,2 miljoen overgeboekt naar VWS in het kader van de 6de Ronde vakkundig 'Zelfstandig aan het werk'

4 De niet-beleidsartikelen

4.1 Niet beleidsartikel 91. Nog onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 24 Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 91 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> programma		0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> apparaat			0	0	0	0	0	0	0
Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> programma			0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> apparaat			0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Loonbijstelling

Het budget voor 2020 blijft per saldo ongewijzigd. De toegevoegde loonbijstelling tranche 2020 is direct structureel verdeeld over de artikelen op de onderdelen bekostiging, bijdrage aan mede-overheden, agentschappen en apparaatskosten (voor de precieze verdeling, zie het algemeen deel). Het grootste deel van de loonbijstelling op subsidies en overige instrumenten wordt ingehouden ter dekking van de tegenvallers op de OCW-begroting.

Prijsbijstelling

Het budget voor 2020 blijft per saldo ongewijzigd. De toegevoegde prijsbijstelling tranche 2020 is direct structureel verdeeld over de artikelen op de onderdelen bekostiging, bijdrage aan mede-overheden, agentschappen en apparaatskosten (voor de precieze verdeling, zie het algemeen deel). Het grootste deel van de prijsbijstelling op subsidies en overige instrumenten wordt ingehouden ter dekking van de tegenvallers op de OCW-begroting.

4.2 Niet-beleidsartikel 95. Apparaat Kerndepartement

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 25 Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 95 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grooting 2020 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting 2020 (4)	Stand 1e suppletoire begroting 2020 (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	277.396	0	277.396	14.359	291.755	6.006	5.779	5.877	6.446
Uitgaven	277.396	0	277.396	14.359	291.755	6.006	5.779	5.877	6.446
Personele uitgaven	210.166	0	210.166	10.943	221.109	9.744	9.382	9.832	11.025
<i>waarvan</i> eigen personeel	200.632		200.632	9.730	210.362	9.188	8.850	9.298	10.553
<i>waarvan</i> inhuur externen	5.749		5.749	770	6.519	173	173	173	173
<i>waarvan</i> overige personele uitgaven	3.785		3.785	443	4.228	383	359	361	299
Materiële uitgaven	67.230	0	67.230	3.416	70.646	- 3.738	- 3.603	- 3.955	- 4.579
<i>waarvan</i> ICT	26.274		26.274	- 1.711	24.563	- 5.870	- 6.028	- 5.910	- 6.038
<i>waarvan</i> bijdrage aan SSO's	22.973		22.973	- 6.390	16.583	- 5.632	- 5.618	- 5.636	- 5.655
<i>waarvan</i> overige materiële uitgaven	17.983		17.983	11.517	29.500	7.764	8.043	7.591	7.114
Begrotingsreserve schatkistbankieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	567	0	567	0	567	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2020" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2020» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Toelichting per instrument:

Personele uitgaven

Het budget wordt per saldo met € 10,9 miljoen verhoogd. De verhoging wordt grotendeels veroorzaakt door:

- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020: € 7,2 miljoen (zie het algemeen deel).

Materiële uitgaven

Het budget wordt per saldo met € 3,4 miljoen verhoogd. De verhoging wordt grotendeels veroorzaakt door:

- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2020: € 1,2 miljoen (zie het algemeen deel);
- daarnaast vindt er een budgettair neutrale verschuiving binnen de apparaatskosten plaats om beter aan te sluiten bij de realisatie van de apparaatskosten. Zo wordt het instrument 'Bijdragen aan SSO's' met circa € 7,0 miljoen verlaagd en worden de 'Overige materiële uitgaven' met circa € 7,0 miljoen verhoogd. Met deze verschuiving worden de budgetten van de instrumenten op artikel 95 in lijn gebracht met de werkelijke realisatie.

5 Agentschappen

5.1 Agentschap Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

In deze paragraaf is de 1e supplettoire begroting opgenomen van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). DUO is de uitvoeringsorganisatie van de rijksoverheid voor het onderwijs. DUO levert producten en diensten op het terrein van bekostiging van instellingen, financiering van studenten en informatievoorziening. Daarnaast verricht DUO werkzaamheden voor overige departementen en derden.

Tabel 26 Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap DUO Supplettoire begroting 2020 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1 ^e supplettoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
Baten			
Omzet moederdepartement	243.030	5.514	248.544
Omzet overige departementen	72.623	0	72.623
Omzet derden	6.423	0	6.423
Rentebaten			0
Vrijval voorzieningen			0
Bijzondere baten			0
Totaal baten	322.076	5.514	327.590
Lasten			
Apparaatskosten	302.776	5.514	308.290
Personele kosten	213.776	4.302	218.078
<i>waarvan eigen personeel</i>	173.017	4.302	177.319
<i>waarvan inhuur externen</i>	34.759	0	34.759
<i>waarvan overige personele kosten</i>	6.000	0	6.000
Materiele kosten	89.000	1.212	90.212
<i>waarvan apparaat ICT</i>	22.000	300	22.300
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	23.000	312	23.312
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	44.000	600	44.600
Rentelasten	500	0	500
Afschrijvingskosten	17.200	0	17.200
Materieel	12.000	0	12.000
<i>waarvan apparaat ICT</i>	11.500	0	11.500
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	500	0	500
Immaterieel	5.200	0	5.200
Overige lasten	1.500	0	1.500
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	1.500	0	1.500
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	0	0	0
Totaal lasten	321.976	5.514	327.490
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	100	0	100
Agentschapdeel Vpb lasten	100	0	100
Saldo van baten en lasten	0	0	0

Toelichting

De baten van de 1e suppletoire begroting laten een stijging zien van € 5,5 miljoen ten opzichte van oorspronkelijk vastgestelde begroting 2020 (€ 322,1 miljoen).

Baten

Omzet moederdepartement

De omzet moederdepartement is € 5,5 miljoen hoger dan de oorspronkelijk vastgestelde begroting. De stijging heeft betrekking op de loon- en prijsbijstelling 2020 (€ 5,5 miljoen).

Lasten

Apparaatskosten

De kosten in de 1e suppletoire begroting laten een stijging zien van € 5,5 miljoen ten opzichte van oorspronkelijk vastgestelde begroting 2020. De personele begroting laat een stijging zien van € 4,3 miljoen en de materiële begroting een stijging van € 1,2 miljoen, samenhangend met de eerder genoemde loon- en prijsbijstelling 2020.

Kasstroomoverzicht

Tabel 27 Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Stand 1 ^e suppletoire begroting
1. Rekening courant RHB 1 januari 2020	14.194		14.194
Totaal ontvangen operationele kasstroom (+)	322.076	5.514	327.590
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	- 303.376	- 5.514	- 308.890
2. Totaal operationele kasstroom	18.700	0	18.700
Totaal investeringen (-/-)	- 39.500	- 40.050	- 79.550
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)			0
3. Totaal investeringskasstroom	- 39.500	- 40.050	- 79.550
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)			0
Eenmalig storting van moederdepartement (+)			0
Aflossingen op leningen (-/-)	- 6.100	- 400	- 6.500
Beroep op leenfaciliteit (+)	27.500	40.450	67.950
4. Totaal financieringskasstroom	21.400	40.050	61.450
5. Rekening courant RHB 31 december 2020 (=1+2+3+4)	14.794	0	14.794

Toelichting

Het kasstroomoverzicht is aangepast ten opzichte van de oorspronkelijke begroting met de eerder genoemde loon- en prijsbijstelling. Daarnaast is de aangevraagde leenfaciliteit verwerkt en daarbij behorende investeringen en zijn de verwachte aflossingen op eerdere leningen aangepast.